

Administracions públiques

Agència Catalana de Cooperació al Desenvolupament, Generalitat de Catalunya:

www.gencat.net/cooperacioexterior/cooperacio/

Fons Català de Cooperació al Desenvolupament : www.fonscatala.org

Direcció de Serveis de Relacions Internacionals, Diputació de Barcelona: www.diba.es/solidaritat/indice.html

Direcció de Cooperació Internacional i Solidaritat, Ajuntament de Barcelona: www.bcn.cat/cooperacio

Agencia Española de Cooperación Internacional: www.aeci.es

Programes de Cooperació Exterior, Comissió Europea: ec.europa.eu/europeaid/index_es.htm

Organismes independents de segon nivell

Federació Catalana d'ONG per al Desenvolupament: www.pangea.org/fcong

Federació Catalana d'ONG pels Drets Humans: www.pelsdretshumans.pangea.org

Federació Catalana d'ONG per la Pau: www.pangea.org/perlapau/fedcat/princip.htm

Coordinadora Estatal d'ONGD-CONGDE: www.congde.org

Plataforma 2015 y más: www.2015ymas.org

(xarxa de 14 ONGD progressistes unides per a exigir el compliment dels Objectius de Desenvolupament del Mil·lenni i per un canvi profund en les relacions entre el Nord i el Sud)

CONCORD (Confederació Europea d'ONG d'Ajut d'Emergència i Desenvolupament):

www.concordeurope.org

GRUPO SUR: www.gruposur.eu.org

(aliança política de 11 ONGD europees de cooperació internacional en Amèrica Llatina i el Carib)

Organismes oficials internacionals

Nacions Unides: www.un.org/spanish

PNUD Espanya: www.undp.org/spanish/

FAO, Food and Agricultura Organization of the United Nations: www.fao.org

Webs d'informació

Canal Solidari Oneworld: www.canalsolidari.org/web

Directori d'Organitzacions de Desenvolupament: www.devdir.org

Portal de Cooperació Internacional: www.global.net

Soluciones ONG: www.solucionesong.org

Informa't sobre la cooperació internacional trucant al:

901 51 52 53

El vostre telèfon d'informació

901 51 52 53

Casal
d'associacions
juvenils de
barcelona

Ausiàs Marc, 60

e-mail: casal@casalbcn.cat 08010 Barcelona

web: www.casalbcn.cat fax: 93 265 51 58

Núm. 85, febrer de 2008

La Cooperació internacional

En aquests últims anys es parla molt de solidaritat i de cooperació internacional. Molta gent jove i entitats juvenils manifesten interès en conèixer organitzacions que, d'una manera o una altra, treballen en aquests camps (conegudes generalment com a ONGs –Organitzacions No Governamentals), participar en algun projecte de cooperació o bé realitzar viatges a països del Sud organitzats per algunes d'aquestes ONGs (estades solidàries, camps de treball, turisme responsable, brigades, etc).

Però... és el mateix solidaritat que cooperació internacional? Quina diferència hi ha entre una ONG i una ONGD (Organització No Governamental de Desenvolupament)? Quants tipus d'ONGs hi ha? Com es pot participar i, més concretament, com pot l'àmbit associatiu juvenil implicar-se en accions i projectes de cooperació internacional? Quanta gent hi intervé? Quina formació cal tenir? Què...?

Sovint hi ha idees romàntiques, tòpics, desconeixement real de termes i continguts, tant del funcionament de les ONGs, com dels diversos tipus d'organitzacions existents, en definitiva de què passa i com funciona a la pràctica la cooperació internacional.

Més enllà de modes i/o impulsos benintencionats, estem fermament convençuts i convençudes que és necessària una formació bàsica mínima, realitzada per persones expertes i compromeses en aquests temes, per tal d'orientar, donar a conèixer, formar i capacitar sobre les polítiques, eines i procediments de la cooperació internacional.

Des del Casal d'Associacions Juvenils de Barcelona volem contribuir a aquesta formació tot fent de pont entre les associacions interessades i les organitzacions de cooperació internacional. Així, animem a les associacions interessades a elaborar una política associativa pròpia de cooperació internacional.

El Butlletí que teniu a les mans conté la Ruta sobre Cooperació Internacional. No és un camí fàcil, per això hem mirat de fer-vos-el arribar en forma de repte, un repte engrescador que us animi a participar o donar suport a les accions de cooperació internacional per un món més just políticament, socialment i econòmicament.

Casal
d'associacions
juvenils de
barcelona

Gestionat pel:

En conveni amb:

Ajuntament de Barcelona

La Cooperació internacional

Per començar, aclarim conceptes

La venda de tecnologia militar d'un país a un altre és cooperació internacional. La cooperació que ens ha d'interessar és la cooperació internacional per al desenvolupament humà i sostenible.

Cooperació per al desenvolupament perquè reconeixem que hi ha milions de persones que viuen en països empobrits perquè d'altres s'han enriquit a costa seva.

Cooperació per al desenvolupament humà, perquè no mesurem el progrés en termes econòmics (especialment els macroeconòmics) sinó en termes de reconeixement i gaudi dels Drets Humans.

Cooperació per al desenvolupament humà i sostenible perquè som crítics amb el paradigma sobre el que s'assenta l'actual model de desenvolupament social: la depredació del territori i els recursos naturals.

Per fer cooperació internacional cal ser solidari però no n'hi ha prou. Una acció solidària per si sola no promou el desenvolupament, pot ser una acció pal·liativa com ara enviar quaderns a una escola sense recursos. El desenvolupament és endogen: ha de partir de les capacitats pròpies de la població local i ha de comptar amb una visió d'autosuficiència a mitjà i llarg termini en les accions que es planteja.

La solidaritat i la cooperació internacional. Dos conceptes necessaris d'entendre i de contextualitzar, de relacionar i diferenciar

Qui és qui a la cooperació internacional

Existeixen moltes institucions públiques o privades que fan cooperació internacional i que actuen en els territoris dels països empobrits. No podem considerar la bondat o no de les nostres accions de forma indissociada del conjunt d'actors que intervenen en el territori.

No només cal conèixer les accions que realitzen sinó també l'orientació dels agents que les promouen. Tenen ideologia les ONGD's? Les seves accions són coherents amb el seu posicionament discursiu?

Governos de tots els països desenvolupats tenen línies d'actuació en cooperació internacional arreu, en autonomies, municipis, diputacions, agències de les Nacions Unides, Banc Mundial i Fons Monetari Internacional, bancs regionals (com el Banc Interamericà de Desenvolupament), fundacions privades associades a empreses o multimilionaris 'filàtrops', ONGs, etc.

Sovint en un mateix territori conflueixen accions de múltiples agents seleccionant beneficiaris partint de consideracions unilaterals, tot generant greuges i conflictes, entre la població local. Greuges que abans no existien i que són fruit de l'acumulació de beneficis entre determinats sectors de població.

La cooperació internacional és per definició un exercici d'intromissió en els equilibris socials, econòmics i interpersonals d'una població que per més que l'estudiem no la coneixerem mai prou. Cal una formació i una investigació rigorosa prèvia abans de començar.

Conèixer mínimament les regles del joc i els jugadors esdevé imprescindible si pretenem una implicació responsable, més enllà de la transmissió solidària de recursos i afectes, en accions de cooperació internacional

Polítiques públiques de cooperació internacional

De la mateixa manera que existeixen les polítiques públiques de joventut, d'habitatge, de salut, d'educació, d'igualtat, etc., incidint, bé de manera específica, bé de manera transversal o bé de manera col·lateral en el quefer de les associacions i col·lectius dels corresponents sectors socials, així com en les possibilitats, oportunitats i capacitats de portar a terme les seves "missions", la cooperació internacional està legislada, regulada.

Els diners de la cooperació internacional, el famós 0'7%, són per al compliment del compromís internacional de lluita contra la pobresa i no per altres objectius, que igualment nobles, han de buscar finançament en d'altres espais de l'administració pública.

Les lleis estatals i catalanes de cooperació internacional, els plans directors i anuals de governs i ajuntaments, els òrgans d'interlocució i participació, configuren les polítiques públiques de cooperació internacional. Què en diuen?

Àmbits de la cooperació internacional

A títol d'introducció molt bàsica cal diferenciar diferents fases en la intervenció en la cooperació internacional:

Emergència, davant l'esclat d'una situació de greus conseqüències per a les vides humanes, habitualment desastres naturals, els tres primers mesos cal atendre les necessitats bàsiques de la ciutadania damnificada. En una situació d'emergència tothom és damnificat, el capdill, l'explosor, el camperol, el terratinent. Cal tenir un coneixement previ de la comunitat per aventurar-se a repartir ajut o formes d'organització que ens permetin no situar ningú en una posició de poder davant la distribució de l'ajut.

Reconstrucció, després de l'emergència cal atendre la reconstrucció d'allò que s'ha perdut, vivendes, infraestructures, equipaments..., però també atendre a la 'reconstrucció moral' amb programes de suport psicològic, de superació del dol, etc.

Cooperació internacional, passats dos anys de la catàstrofe, el que no s'hagi reconstruït suposa una passa endarrera en els nivells de desenvolupament de recuperació incerta. Cal doncs una estratègia orientada a la redefinició del model de desenvolupament que es vol emprendre.

Ajut d'emergència, ajut al desenvolupament, sensibilització, denúncia, ajut humanitari... un conjunt d'àmbits d'intervenció amb característiques, procediments, requisits, propis i específics alhora que relacionats, que cal conèixer quan parlem de cooperació internacional

Moment de prendre decisions

Arribats a aquest punt, ara cal plantejar-nos i respondre'ns una sèrie de preguntes del tot imprescindibles: què opinem sobre tot el que hem après? Quina és la visió associativa que fem de la Cooperació Internacional des de la nostra entitat? En quin àmbit volem treballar? Quina és la relació amb la nostra missió com a entitat? Perquè volem implicar-nos-hi? Amb qui hi treballarem? Quines són les nostres fortaleses? Quines són les nostres debilitats? Quin pot ser el nostre gra de sorra a la Cooperació Internacional? Quines passes hem de donar a partir d'ara?

Elaborar la nostra pròpia política associativa de cooperació internacional, definir la nostra pròpia estratègia en coherència amb la nostra raó de ser, missió i valors esdevé un pas ineludible

Aquest butlletí ha estat elaborat conjuntament amb Cooperació.